

WEER EEN GEELPOOTMEEUW IN AMSTERDAM

Ton Eggenhuizen

Op 10 augustus 1986 zag ik op de Vuilverbranding Amsterdam-Noord een gekleurde 'Zilvermeeuw' in eerste winterkleed. De kleurringen konden worden genoteerd en de metalen ring gedeeltelijk afgelezen. Toen ik echter aan de vogel zelf toe was werd deze door een werknemer van de Stadsreiniging weggejaagd. Daar de metalen ring uit België kwam ('Bruxelles') begon er iets bij mij te dagen. In *Dutch Birding* (6: 148, 1984) had een verzoek gestaan om op in België gekleurde Geelpootmeeuwen te letten en ik besloot naar dat adres te schrijven. Op 23 augustus werd de vogel, weer heel kort, door Gerard van Gool gezien.

Op 26 augustus kreeg ik een brief van Dirk de Mesel dat de vogel inderdaad door hem geringd was en wel als eerste kalenderjaar op 13 juli 1986 te Adinkerke, Westvlaanderen, met het ringnummer H-54815.

Met hoge verwachtingen ging ik op 29 augustus weer naar de Vuilverbranding. De vogel bleek nog steeds aanwezig. Omdat de vogel nu langer kon worden bekeken kon een beschrijving worden gemaakt.

Grootte & bouw - Groter dan Zilvermeeuw, maar door het slanke karakter valt dat alleen bij directe vergelijking op. Slank vooral door 'langere' kont, veroorzaakt door lange vleugels. Ook de langere poten versterken deze indruk.

Kop & hals - Vrij licht met donkere vlek voor en achter oog. De lichte kop contrasteerde met oog (met vlek), snavel en bovendelen.

Onderdelen - Vergeleken met bovendelen contrasterend licht, op flanken en zijborst onduidelijk gevormde donkere vlekking (zandkleurig).

Bovendelen - Vrij donker met warme roestbruine kleur. De veren waren duidelijk getekend, niet zoals bij Zilvermeeuw waar de patronen zeer vaag zijn. Opvallend was dat het patroon leek op dat van Kleine Mantelmeeuw op de betreffende veren, de donkere delen vertoonden echter plaatselijk insnoeringen of anders gezegd, de lichte zoom was plaatselijk breder.

Staart - Donkere subterminale band, zeer contrasterend met rest van de zeer lichte bovenstaart. De staartband was op de buitenste pennen duidelijk smaller (ongeveer voor eenkwart donker). Op einden van de dekveren duidelijke vlekken. Smalle eindband wit.

Vleugel - Armpenbaan zeer donker en duidelijk contrasterend met de rest van de vleugel. Venster niet of onduidelijk aanwezig. Middenbaan vooral bij de handvleugel contrasterend met de armpenbaan.

Naakte delen - Snavel geheel donker (zwart), vrij fors, doch niet erg in vorm verschillend van Zilvermeeuw. Voorkant van de tarsi donker, de rest vleeskleurig.

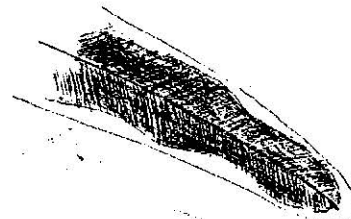
Gedrag - De vogel had duidelijk overwicht op de Zilvermeeuwen die bij hem in de buurt foerageerden.

Op 3 september zag ik de vogel nog een keer bij de Vuilverbranding.

schouder
veren

tertiaal

kleine dekveer

Dirk de Mesel gaf in zijn brief ook zijn mening over mijn waarnemingen van Geelpootmeeuwen op 4 juli 1985 en 12 september 1985 te Amsterdam (*de Gierzwaluw* 23: 96-98). De eerste (adulte) vogel was volgens hem correct op naam gebracht. De tweede (eerste winterkleed) vogel was volgens hem minder duidelijk. Hij schrijft: "Waar over het eerste exemplaar geen twijfel mogelijk is ben ik van mening dat het juveniele exemplaar van 12 september 1985 niet met zekerheid een Geelpootmeeuw betreft. Er is natuurlijk veel individuele variatie doch de beschrijving (...) komt niet overeen met die van een typische juveniele Geelpootmeeuw in deze periode, namelijk: grootte, bovendien moeten duidelijk donkerder zijn, de mantel echter sterk afgebleekt met roestige toon en met reeds veel contourruï (nieuwe veren zeer donker en sterk contrasterend met afgebleekte oude), de onderdelen moeten *duidelijk* bleker zijn dan juveniele Zilvermeeuw en dus niet als Kleine Mantelmeeuw, de zwarte staartband afgelijnd en meer contrasterend met de wittere stuit en de rest van de staart dan bij Kleine Mantel, de buitenste staartpen meestal ongeveer $\frac{3}{4}$ wit. Uw beschrijving lijkt me inderdaad zeer goed overeen te komen met die van *Larus fuscus* x *L. argentatus* waarvan er vorig jaar drie in gevangenschap opgroeiden".

Wat betreft het naschrift bij mijn vorige artikel wil ik nog het volgende opmerken. Ik ben het niet eens met de suggestie dat Geelpootmeeuw in januari onwaarschijnlijk is. Hoewel er sinds de vermelde waarneming (1965) nogal wat veranderd is in het verspreidingspatroon van de Geelpootmeeuw, zal er eerst meer over de verspreiding bekend moeten zijn alvorens dergelijke uitspraken te doen. Er kunnen nog verrassende zaken blijken. Zo zag ik bij de Markthallen in Amsterdam van 12 tot 17 januari 1986 een in Ille et Vilaine, Bretagne, Frankrijk als pullus geringde, Zilvermeeuw in eerste winterkleed. Dit laat zien dat in ieder geval de Zilvermeeuw in de winter (een strenge zelfs) in noordelijke richting kan zwerven. Daar de Geelpootmeeuw nu ook zo ver noordelijk broedt (dit jaar misschien zelfs in IJmuiden) moeten vogels van deze soort nu het gehele jaar in Nederland (en dus Amsterdam) verwacht kunnen worden.

Ton Eggenhuizen
R. Claeszenstraat 76
1056 WR Amsterdam

WATERHOENTELLING

In het weekend van 17/18 januari 1987 wordt er weer een waterhoentelling in Amsterdam gehouden. Voor deze telling kunnen we nog een aantal mensen gebruiken. U kunt zich opgeven bij Peter Scholten (020-971158).

BLAUWE KIEKENDIEF-SLAAPPLAATSENTELLING

Evenals vorig jaar worden ook deze winter de slaapplaatsen van de Blauwe Kiekendief geteld. De tellingen worden gehouden op 29 november, 17 januari en 14 maart of op de daarop volgende zondag. Deze tellingen vinden plaats in kader van een landelijk onderzoek. U kunt zich opgeven bij Guus van Duin (020-906407) of Peter Scholten (020-971158).